

การออกแบบสภาพแวดล้อมภายใน สถาบันการศึกษาด้านศิลปะและการออกแบบเพื่อคนพิการ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษา (1) ปัญหาและอุปสรรคจากความพิการที่มีผลต่อวิถีชีวิตของคนพิการ และในการศึกษาด้านศิลปะและการออกแบบ (2) การจัดสภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกในสถาบันการศึกษาด้านศิลปะและการออกแบบให้คนพิการสามารถเข้าถึงการคมนาคม อาคารสถานที่บริการสาธารณะ และข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยี โดยใช้ (ก) การวิจัยเชิงปริมาณ ให้ผู้บริหารสถานศึกษาสำหรับคนพิการ ครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ในสถาบันที่มีการเรียนการสอนสำหรับคนพิการ จำนวน 9 สถาบัน ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง และ (ข) การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (1) ผู้บริหารสถานศึกษาสำหรับคนพิการ จำนวน 8 ราย (2) ครู อาจารย์ นักวิชาการ และเจ้าหน้าที่ จำนวน 14 ราย และ (3) นิสิต นักศึกษาที่มีความพิการ ในสถาบันการศึกษาด้านศิลปะและการออกแบบ จำนวน 5 ราย รวมทั้งสิ้น 27 ราย โดยใช้โปรแกรม ATLAS.ti มาสร้างแบบจำลองความสัมพันธ์

ในการวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติพรรณนา (descriptive statistics/frequency) เพื่อชี้แจงลักษณะของตัวแปรทุกตัวหรือมาตรวัดทุกมาตรวัดที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้

ผลการวิเคราะห์พบว่า ผู้พิการที่สามารถเข้าศึกษาด้านศิลปะและการออกแบบได้คือ ผู้พิการทางด้านการเคลื่อนไหว และผู้พิการทางด้านการได้ยินทั้งที่สามารถพูดได้ และพูดไม่ได้เท่านั้น แต่สำหรับคณะวิชาอื่นๆ ที่เปิดสอนสำหรับผู้พิการทางการมองเห็น จะมีปัญหาและอุปสรรคที่แตกต่าง ซึ่งสามารถนำแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในครั้งนี้ ไปปรับใช้กับอาคารสถานที่ของสถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานอื่นๆ ได้

ส่วนการจัดสภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกในสถาบันการศึกษาด้านศิลปะและการออกแบบสำหรับคนพิการ ต้องให้ความสำคัญโดยครอบคลุมใน 4 มิติ ซึ่งประกอบด้วย 1) เข้าถึงคมนาคม 2) อาคารสถานที่ 3) บริการสาธารณะ 4) ข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีสำหรับคนพิการ

**The Interior Environment Design for Disabled persons
in Art and Design Academy**

This research aimed at investigating (1) opportunities and problems threats of disabled persons in arts and design academy, and (2) the interior environment design for disabled persons in arts and design academy. The 9 academy samples in Thailand participated in the survey. They were asked to complete the questionnaires. Eight academy heads, 14 selected professors, teachers, officers, and 5 students were selected to be in-depth interviewed. The methods of data analysis consist of descriptive statistics / frequency.

The results of the analysis showed that: (1) the acceptable of arts and design course is possible for the deaf and wheelchair user only, but for the visually impaired have to arrange with case by case, and (2) the 4 factors of better interior environment design and realities for disabled persons in arts and design academy are (a) accessibility, (b) building facility, (c) public service, and (d) technology and information for disabled persons.